

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

De Investigatione Magisterii

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-95581)

GEBRI ARABIS
 PHILOSOPHI
 ET
 ALCHEMISTÆ

*Acutissimi liber investigationis
 Magisterii.*

Investigationem hujus nobilis scientiæ ex continua & frequenti operis sedulitate: & hinc operis studio nimio; nec non cogitationibus profundissimis, & variis annexis, emissam vobis trademus, ut melius & aptius à vobis volumina sequentia intelligantur, & ut intellecta & certa, & cætera circa eadem ingeniata & perscrutata facilius & promptius ad effectum (exercitando) perducantur. Et quid aliud est artis perfectionem investigare, quam investigare per rationem, attentare, & probare subtilitates & ingenia horum, donec operando & perscrutando & experiendo ad intentum pervenerint complementum? In hoc enim libro nostro, quæcunque prænarata investigavimus, secundum nostræ mentis rationem scripsimus, ad artem dico perti-

pertinentia. Non putet tamen quis, quod
 hanc composuerimus investigationem an-
 te librum nostrum, qui summa perfectio-
 nis magisterii est intitulatus. In quo vero
 quæ vidimus & tetigimus, complete secun-
 dum scientiæ nostræ ordinem determina-
 vimus; scilicet per experientiam & cogni-
 tionem certam; quam perscrutatione no-
 stra, de naturalium & mineralium effecti-
 bus, & transmutationibus diversis, in ope-
 re apparentibus, notavimus & ingeniati su-
 mus. Summam nostram prius compositam
 cum hac investigatione commentum quasi
 super ipsam declarandam proposuimus.
 Ergo de jure hæc illum præcedit: cum per
 hunc librum investigationum est scientia,
 quærens de cognitione rei perficientis.
 Cû igitur hæc scientia de imperfectis cor-
 poribus tractet mineralium, in quantum
 ea perficere debeat. In primo ergo circa
 hæc duo consideramus; imperfectionem
 scilicet & perfectionem. Circa hæc duo
 nostram fundamus intentionem. De rebus
 autem perficientibus & corrumpentibus,
 secundum quod per nostram experientiam
 investigavimus, hunc librum composui-
 mus, quia opposita juxta se posita magis
 elucescunt. Res autem quæ perficit in mi-
 neralibus est substantia argenti vivi & sul-
 phuris, proportionaliter permixta, & per
 longam & temperatam decoctionem in
 visce-

visceribus terræ mundæ inspissata, & fixa: cum conservatione suæ humiditatis radicalis non corrumpentis, & ad substantiam solidam cum ignitione debita fusibilem, & sub malleo extendibilem producta. Per definitionem vero naturæ hujus perficientis, levius pervenire possumus ad cognitionem rei corrumpentis. Et est illa quæ à contrario sensu habet intelligi: videlicet substantia impura argenti vivi & sulphuris, sine proportione debita commixta, vel minus vel nimis decocta in visceribus terræ, (forte) immundæ; nec recte inspissata nec fixa: humiditates habens combustibiles & corrumpentes & raræ substantiæ & porosæ. Vel habens fusionem sine ignitione debita vel nulla, nec patiens malleum similiter. Primam autem definitionem invenies in his duobus corporibus: Videlicet in Sole & Luna, secundum cujuslibet perfectionem. Secundam vero in his quatuor: scilicet in Stanno, Plumbo, Ferro & Cupro, secundum cujuslibet imperfectiorem. Et quia hæc corpora imperfecta ad sanitatem & perfectionem non sunt reducibilia, nisi contrarium in eis operetur: id est, quod manifestum occultetur, & occultum manifestetur, quæ operatio, & contrariatio per præparationem completur, ergo præparatio eis est adhibenda. Est ergo præparare, superflua demere, & absentia sup-

K plere,

plere, & sic veram in eis immittere perfectionem. Hac autem præparatione non indigent corpora perfecta, cum non sint polluta. Sed indigent præparatione tali, qua eorum partes magis subtilientur, & à corporalitate sua ad spiritualitatem reducantur fixam. Cujus præparationis intentio est ex eis facere corpus spirituale fixum, hoc est multo magis attenuare, & subtiliare quam erant prius. De horum omnium præparationibus secundum nostram investigationem, in loco suo tractabimus sufficienter in hoc libro. Quæ postquam præparata fuerint sufficienter, erunt apta ut inde elixir album vel rubeum fiat magisterium. Invenimus autem modernos nobis unicum tantum scribere lapidem ad album & rubeum completum; quod concedimus verum esse. Nam ex quacunque re elixir conficiatur album vel rubeum, nihil tamen ibi est quam argentum vivum & sulphur: quorum unum sine altero nihil agit, nec esse potest. Et ideo unus lapis à philosophis nuncupatur: quamvis à multis extrahatur corporibus sive rebus. Extrahere enim ipsum à re in qua non est, hoc stultum esset cogitare & vanum, ut quidam fatui faciunt, quod nunquam erat intentio philosophorum; quamvis multa dicant, & hoc per similitudinem. Et quia omnia corpora metallica ex argento vivo & sulphure composita

posita sunt, puris vel impuris per accidens, non in primo eis innatis, ergo etiam per præparationem convenientem tolli est possibile. Nam expoliatio accidentium non est impossibilis. Est ergo præparatio, superflua demere, & defectum supplere, in corporibus imperfectis; quæ fieri non potest sine adjuvamine perfectionis vel operationis, & rerum purificantium. Diversificatur enim præparatio secundum diversitatem rerum indigentium. Experientia enim hos dedit nobis agendi modos; scilicet calcinationem, sublimationem, descensionem, solutionem, distillationem, coagulationem, fixationem & creationem, de quibus singulis narrationem fecimus in summa perfectionis magisterii sufficienter. Ista enim sunt opera ad præparationem juvantia. Res autem præparationes juvantes sunt omnia genera salium, aluminum, atramentorum, & etiam vitrum, borax, & quæ hujus naturæ sunt, & acetum acerrimum, & ignis. Et quia cum istis nos proponimus corpora imperfecta præparare, id est, mundare, si tunc aliqua immundicia in his extiterit secundum nostram experientiam, in qua certi fuimus, prædicta primo debent mundari.

Mundatio salis communis.

Mundatur enim sal commune per hunc
 K 2 modum.

dum. Primo comburatur, combustum in aqua communi calida solvatur: dissolutum per filtrum distilletur, & distillatum per lentum ignem in paropside vitreata congeletur: congelatum calcinetur per diem & noctem in igne mediocri; & serva, sic sufficienter mundum.

Mundatio salis Alkali.

Sal Alkali sic mundatur ut de sale communi dictum, Est sanguinis vitri. Primo teratur; iterum tritum dissolvatur in aqua communi calida; postea distilletur per filtrum; coaguletur & calcinetur in igne lento.

Mundatio salis Gemmae.

Ut mundetur, fiat de illo per omnia ut de sale communi.

Mundatio salis Armoniaci.

Primo teratur cum proportione aequali salis communis mundati: Postea sublimetur in alto aludel; donec fuerit extractum purum totaliter. Postea solvatur super porritem sub divo, si de eo vis aquam facere, vel servetur ipsum sublimatum & purum.

Mundatio aliorum salium.

Diversa enim adhuc inveniuntur salium genera; quæ præparantur per modum jam dictum, & mundantur.

Munda-

Mundatio aluminis Glactei.

Multa possunt de ipso præparari sine ipsius mundatione. Aliqui tamen in hunc modum mundant : Ponatur in alembico & extrahatur inde tota humiditas, quæ multum in arte ista valet. Feces in fundo vasis remanentes, vel dissolvantur supra lapidem, vel in aqua inde extracta, vel reserventur.

Mundatio aluminis Iameni.

Alumen Iameni quemadmodum glaciale præparatur : excepto quod in hac arte majoris est virtutis.

Mundatio aliorum aluminum.

Plura adhuc inveniuntur alumina, quæ ut jam dicta, præparantur & mundantur.

Mundatio atramentorum & primo de nigro.

Atramentum nigrum sic mundatur. Primo solvatur cum aceto mundato : Postea distilletur per filtrum, & coaguletur : Et iterum solvatur cum eodem quod ab eo distillatum est : Et tunc per alembicum distillentur feces de hac distillatione : Calcinentur & postea terantur, & iterum in sua aqua dissolvantur & coagulentur. Vel ipsa aqua ad velle artificis reseruetur.

Mundatio Cuperose.

Cuperosa sive vitriolum mundatur ut atramentum nigrum. Habet tamen atramentum nigrum majorem atramento viridi terreitatem.

Mundatio aliorum atramentorum.

Diversa adhuc inveniuntur atramenta; quæ ut prædicta mundantur.

De Vitro & Boracibus.

Vitrum & Boracia, si debito modo fuerint tractata, non indigent præparatione.

Mundatio aceti acerrimi.

Aceta autem cujuscunque generis sint seu acerba subtiliantur, & depurantur: & illorum virtus, sive effectus per distillationem melioratur. De horum mundatione & depuratione sufficienter tractavimus: cum quibus corpora imperfecta præparari possunt, & meliorari, & subtiliari, igne semper debito mediante. Præparantur autem corpora imperfecta, & depurantur per istorum adjutorium & ignis, per hunc modum. Habent enim hæc corpora imperfecta humiditates superfluas, & sulphureitatem adustibilem, nigredinem in ipsis generantem ipsa corrumpentem. Et habent terreitatem immundam fetulentam & combustibilem, & nimis grossam, ingressionem impe-

impedientem & fusionem. Ista & talia sunt
superflua in corporibus istis prædictis ;
quæ in ipsis nostra experiëntiâ & investi-
gatione certa & ingeniosa sunt inventa. Et
quia hæc superflua accidentaliter his su-
perveniunt , & non radicaliter , expoliatio
accidentalium possibilis est. Et oportet
cum igne artificiali & his prædictis mun-
datis superflua demere , & accidentalia re-
movere , relicta substantia argenti vivi &
sulphuris radicalis permanente. Et hæc est
integra præparatio imperfectorum & de-
puratio perfecta. Melioratio, depuratio, &
sublimatio , & subtiliatio horum vel hujus
substantiæ remanentis. Et hæc fit multis
modis, secundum quod indiget elixir præ-
paratione. Ergo & depurationis in generali
modus hic est. Primo delenda est cum igne
proportionali tota humiditas superflua &
corrumpens substantialia: etiâq; superfluitas
subtilis & comburens : & hoc calcinando.
Deinde totalis substantia remanens corpo-
rum in illorum calce, scilicet superflua hu-
miditas sulphuris comburentis, & nigredi-
nis corrodenda est & delenda , cû his mun-
datis prædictis corrosivis acutis vel acerbis ;
donec totaliter fuerint alba sive rubea , se-
cundum corporis materiam colorata, mun-
da, pura , ab omni superfluitate seu corru-
ptione prænarata: Et hæc cû his corrosivis
mundatis temptando , terendo , & imbi-

bendo, & lavando. Postea vero delenda seu deponenda est totaliter terrestreitas immunda, foetulens, combustibilis & grossa; cum rebus prædictis mundatis vel puris fusionem metallicam non habentibus, cum calce, prædicto modo depurata commixtis, & bene tritis, quæ in fusione, seu calcis reductione, retinebunt secum terrestitatem grossam & immundam prædictam, remanente corpore puro ex omni superfluitate corrumpente mundato: Et hoc per botum barbatum descendendo. Meliorationis vel subtiliationis horum substantiæ puræ in generali, inodus hic est. Primo hæc corpora purgata, & ut dictum est reducta, tunc iterum calcinantur cum igne & cum adiutoris mundativis prædictis. Deinde cum his quæ sunt solutiva solvantur. Hæc enim aqua lapis noster est, & argentum vivum de argento vivo, & sulphur de sulphure, & corpus spirituale factum & subtiliatum, sive attenuatum: quæ meliorari potest confortando ipsas virtutes elementares cum aliis præparatis, quæ sunt ex progenie sui generis. Et augmentando colorem, fixationem, pondus, puritatem, fusionem & alia omnia quæ pertinent ad elixir perfectum. Et iste est modus per nos solos investigatus, præparationis, depurationis, subtiliationis, & meliorationis corporum mineralium in generali. Nunc transeamus ad
specia-

specialem seu particularem cujuslibet corporis imperfecti præparationem, cum omnibus suis causis : etiamque perfecti corporis mineralis, & primo de Jove.

Præparatio Iovis in speciali.

PRæparatur Jupiter multipliciter, melius tamen per hunc modum. Ponatur in furno calcinationis in vase ad hoc apto, & fiat ignis subtus usque ad ipsius corporis fusionem. Movendo tunc ipsum corpus liquefactum spatula ferrea perforata & scoriam quam super ipsum causaverit extrahendo, & movendo in ignis calore æque perdurante, donec in superficie bona quantitas ipsius pulveris congregata. Deponatur tunc illa, & iterum moveatur, quousque alternata vice per frequentem illius motionem, seu scoriam abtractionem bonam quantitatem congregaverit ut prius; quod iterum inde deponatur: Et sic vice post vicem, donec totum corpus in pulverem subtilissimum reducatur. Cribretur ergo pulvis ille, & reponatur ad furnum, reddendo sibi ignem bonum; fusionem tamen non superantem, & multotiens movendo. Stet ergo in igne suæ calcinationis sic per diem naturalem, vel donec circiter tota humiditas accidentalis & superfluitas fuerit delicta, cum sulphure combustibili cor-

rumpente. Nam ignis omnem fugitivam substantiam & inflammabilem elevat & consumit. Postea extrahatur calx alba mundata de prædictis ; scilicet cum sale communi mundato & alumine , & cum aceto purificato & acerbo multum : Et ponatur ad solem vel ad aërem : & iterum teratur & lavetur , & desiccetur : & hoc alternatim vice per vices iteretur , donec per acuitatem salium , aluminum , atque acetii , tota ejus humiditas atque nigredo & immundicia fuerint consumpta & corrosa. Tunc apponatur de vitro trito cum his prædictis. Cumque totum impastatum fuerit , descendat per botum barbatum cum igne sufficienti. Descendet enim corpus purum & mundum , remanente cum vitro & salibus & aluminibus tota substantia terrea foetulenta. In illo enim corpore inundo descenso & reducto , est æqualis & perfecta proportio argenti vivi mundi & sulphuris albi non urentis. Nam ignis & corrosiva dividunt totam humiditatem , & substantiam fugitivam inflammabilem & corrumpentem , atque nigredinem. Per descensionem sive per pastillum salium & aluminum , & vitrum divisa est tota substantia terrea foetulenta cum sua proportione ; substantia pura & temperata remanente. Postea vero calcinetur iterum , hoc corpus reductum sublimato purum cum
solo

folo
te
cum
dat
vel
& b
nat
vel
vel
diff
rit.
gen
deb
ad
dic

P
do
ren
fur
per
tiv
les
da
me
da
&
ris

solo sale armoniaco & mundato. Cum autem bene & minutissime fuerit calcinatum cum sale armoniaco, subtiliatum & inundatum; donec fuerit in pondere æquali, vel circiter: tunc illud totum peroptime, & bene diu teratur super porfidum, & ponatur sub divo in loco frigido & humido, vel in vesicis vitreis in furno solutionis; vel in ventre equino; donec totum fuerit dissolutum, augendo salem, si necesse fuerit. Istam aquam reserva cum omni diligentia. Et quidem hanc aquam honorare debemus: ipsa enim est quam quærimus ad album. Et hæc de præparatione Jovis dicta nunc sufficiant.

De præparatione Saturni.

PRæparatio Saturni sic est: Ponatur similiter in furno calcinationis, movendo ut Jovem; donec convertatur in pulverem tenuissimum: cribretur, & ponatur ad furnum. Stet ibi in igne suæ calcinationis per modum prædictum, donec tota fugitiva substantia & inflammabilis fuerit deleta. Postea extrahatur calx rubea & munda: quæ imbibatur & teratur frequentissime & minutissime cū sale communi mundato, & atramento & cum aceto purificato & multum acerbo. Ista vero ad rubeum utaris, sicut ad album fecisti cum sale communi

ni & alumine Jameni & cum aceto multotiens imbibendo, ut de Jove factum est. Desiccetur & imbibatur, & teratur, donec per beneficium dictorum omnis dicta immunditia fuerit delera. Tunc apponatur de vitro cum his prædictis: & descendat per botum barbatum corpus purum descendendo reductum. Iterum calcinetur cum sale armoniaco puro, ut de Jove factum est. Teratur sæpissime, & dissolvatur per modum prædictum. Ipsa enim est aqua de argento vivo & sulphure proportionabiliter facta: qua utimur in rubei elixir compositione. Et hæc de Saturni præparatione dicta sufficiant.

De præparatione Veneris.

PRæparatur Venus optime per hunc modum. Ponatur Veneris stratum super stratum de sale communi optime mundato in crucibulo, & desuper ipsius laminam, & desuper salis stratum, & desuper lamina: & sic vicissim, donec vas fuerit completum: & cooperiatur & lutetur, & collocetur in furno calcinationis. per diem naturalem. Tunc deponatur & abradatur quod calcinatum fuerit: & reponantur laminæ cum sale novo: & sic alternata vice calcinentur, donec omnes laminæ fuerint consumptæ seu corrosæ per beneficium salis

lis & ignis, quia sal corrodit superfluam humiditatem & sulphureitatem combustibilem: & quia ignis elevat substantiam fugitivam & inflammabilem cum proportione debita. Teratur tunc pulvis iste minutissime, & lavetur cum aceto, donec nigredine careat. Aquam exinde emanantem tunc altera vice de sale novo mundato; & aceto imbibatur & teratur. Iterato & mundato, & post contritionem ad furnum calcinationis in vase apto imponatur, stetque ibi per duos dies naturales. Deinde extrahatur & teratur, & pascetur bene & subtiliter: & abluatur bene cum aqua tam diu; donec ab omni immundicia fuerit mundatum & purgatum: Tunc desiccetur ad solem bene: & tunc apponatur medietas ejus de sale armoniaco & optime terantur, donec pulvis substantia impalpabilis fuerit. Tunc super ignem sublimando & sublimationes reiterando, donec sal armoniacum cum calce remaneat in fundo cucurbitæ: Et post deponatur sub divo, aut in furnum solutionis, vel in resolutionis fimo; donec quidquid est solubile fuerit solutum, renovando sal armoniacum si fuerit necesse, donec aqua totum fiet. Hanc aquam honora, quam aquam sulphuris fixi nominamus: cum qua tingitur elixir usque in infinitum. Et hæc sufficiant de Veneris præparatione.

De

De præparatione Martis.

Mars etiam per hunc modum inelius præparatur. Calcinetur, quemadmodum Venus cum sale communi mundato: Calcinatus cum aceto puro lavetur: Lotus ad solem desiccetur: & desiccatus iterum cum novo sale & aceto teratur & imbibatur, & ad eundem furnum reponatur per duos dies, ut de Venere factum est. Solutum honora, quia est aqua sulphuris fixi mirabiliter colorem elixir augmentando. Et hæc de imperfectorum corporum præparatione dicta sufficiant.

De perfectorum corporum subtiliatione, & primo de Sole in speciali modo.

Perfecta vero corpora non indigent præparatione quantum ad perfectionem, cum perfecta sint: Sed ut magis subtilientur & attenuentur. Ideo talis eis præparatio est adhibenda. Accipiatur Sol in laminas tenues productus, & ponatur cum sale communi optime præparato ac mundato solenter in vase calcinationis, & collocetur in furno calcinando bene per tres dies, vel donec totum fuerit subtiliter calcinatum. Deinde extrahatur, & multum bene teratur, & cum aceto lavetur, & desiccetur ad solem. Postea teratur bene cum medietate sui salis armoniaci mundati, & ponatur ad solven.

solvendum ; donec totum fuerit per beneficium salis communis & armoniaci in aquam caram dissolutum. Hoc est fermentum elixirii preciosum rubei , & corpus spirituale.

De subtiliatione Luna in speciali modo.

Subtiliatur autem argentum & tenuatur & in corpus spirituale reducitur per modum jam dictum. Ergo per omnia & singula fac in ipsius subtiliatione, sicut de Sole fecisti. Et aqua Lunæ dissolutæ est fermentum ad elixir album spirituale factum.

Jam imperfectorum corporum præparationem & perfectorum sublimationem sufficienter determinavimus ; ut ex his quilibet discretus suum possit adimplere intentum. Attendat ergo unusquisque proprietates & modos actionis seu compositionis elixir majoris. Nos enim quærimus substantiam unam facere : tamen ex pluribus aggregatam , adunatam & fixam , quam super ignem positam ignis non exprimat : & liquatis permisceatur , & liquefiat cum ipsis , cum eo quod est in ea de substantia ingressibili : Et permisceatur cum eo quod est in ea de substantia permiscibili : Et consolidetur cum eo quod est in ea de substantia consolidativa. Et figatur cum eo quod est in ea de substantia fixativa : & non combura-

buratur ab his quæ non adurunt aurum & argentum ; & afferat consolidationes & pondus cum ignitione debita & perfecta. Non tamen eatenus breve tempus intelligas ; ut paucis diebus vel horis possit prima vice construi. Sed quia respectu aliorum veridicorum modernorum , respectu etiam naturæ operationis veritas hoc modo citius terminatur. Unde dicunt philosophi : Medicina est, cuius longum tempus spacium anticipavit. Quare vobis dico quod sustineatis patienter, ne forte moram abbrevietis ; quia festinantia quædam ex parte diaboli est. Ergo qui patientiam non habet, ab opere manum suspendat : quia impediet eum festinantia credulitas. Omnis actio naturalis suum habet motum & tempus determinatum, in quo majori vel minori spacio terminatur. Ad hæc tria necessaria sunt, patientia, mora, instrumentorum aptatio : De quibus & de quorum agendi modo sufficienter in summa nostri magisterii perfecti artificum ~~alio~~ sumus in capitulis diversis : in quibus experiri potest, si in nostris dictis fuerit sufficienter investigatus ; in quibus manifesta probatione & aperta concludimus : Lapidem nostrum nihil aliud esse quam spiritum foetentem & aquam vivam, (quam & siccam aquam nominavimus) & per naturalem decoctionem, & per veram proportionem

tion
 qu
 Q
 bre
 ten
 in c
 cieri
 nos
 tian
 nia
 pta
 tis
 Ea
 tra
 teti
 feci
 nos
 nos
 qua
 ma
 eta
 der
 inst
 se a
 dur
 sce
 der
 mu
 scie
 feci
 nia

tionem mundatam & unitam unione tali; quod sibi nihil abesse nec adesse potest: Quibus addi debet tertium ad opus abbreviandum, hoc est corpus perfectum attenuatum. Ex præmissis igitur patent res, in quibus veritas est propinqua, & perficiens ipsum corpus. Investigatione vero nostra, qua certi sumus, & per experientiam certam manifeste consideramus omnia vera quæ jam per nos vobis solis scripta sunt. secundum quod vidimus per mentis nostræ rationem in voluminibus istis. Ea vero quæ per experientiam digitis extraximus, & vidimus oculis, & manibus tetigimus, scripsimus in summa nostra perfectionis magisterii. Sapiens ergo artifex in nostris studeat voluminibus, colligendo nostram veram dispersam intentionem; quam in diversis locis proposuimus, ne malignis seu ignavis publicetur: Et collectam probet donec ad cognitionem studendo & experiendo cum laboris ingeniosi instantia pervenerit totalem. Exerceat ergo se artifex & inveniet eam. Cujus jam modum investigationis commotis amore visceribus, ex quo & nos per nostram considerationem, veritatis cognitionem extraximus certam. Consideramus enim hanc scientiam de corporibus perfectis & imperfectis tractare. Cognitionem etiam plenariam dat perficiendi, & corruptionis materiae

terix & formæ. Consideramus investigationem nostram, materiam perfectorum cum forma & radice suæ commixtionis, usque ad complementum, puram esse sine corruptione superveniente aliqua. Consideravimus etiam à contrario sensu imperfectorum substantiam & perfectorum, unam esse ubique; scilicet argentum vivum & sulphur: quæ ante commixtionem invenimus corruptionem imperfectorum, accidentaliter supervenisse: quæ materiei novam & corruptam tradidit formam. Nam cum corpora imperfecta per ingenium nostrum vidimus præparata & mundata ab omni superflua corruptione seu immundicia fugitiva seu terrestri deliberata: Invenimus ipsa majoris claritatis & fulgoris seu puritatis quam ipsa corpora naturaliter perfecta. Per qualem considerationem pervenimus ad finem hujus scientiæ perfectum & completum; quam perfecte & plenarie scripsimus in voluminibus nostris. Studeas ergo in illis, & invenies totam nostram scientiam, quam ex libris antiquorum abbreviavimus.

F I N I S.